

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olesobb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyomdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A mezőgazdaság állapota Bácskában.

Darwin híres angol természettudós egyik teoriáját, a *létérti küzdelmet* talán senki sem érzi annyira, mint a gazda. Alig van gazdasági év, melyben egyik-másik növényi vagy állati ellenséggel ne kellene küzdenünk, mely küzdelemben csaknem mindig mi húzzuk a rövidlebet. — Földünk a rozsdá, üszög, jégverés, köd, sáska és más ezer és ezer látható és nem látható apró ellenségek, — nyájunk a száj- és körömfájás, az orbánc, lép-fene, meg a jó Isten tudja miféle betegségeknek van kitéve.

E sok mindenféle betegség, csapás, vész ez évben még nem jelentkezett valamennyi Bácskában, de közülök van már annyi a nyakunkon, hogy a Kánaánnak nevezett Bácska az idén aligha lesz Kánaán.

Tavasznak szépen indult meg, a jó kitelelt őszi gabna mi kívánni valót sem hagyott hátra, úgy ez, mint a tavaszi vetemények az alkalmas esőzések folytán megehetősen állottak. A hivatalos jelentések alapján kimutatott adatok szerint június hó elején 440.956 kat. hold búzavetésből körülbelül 100.000 hold közép minőségű, 340.000 hold pedig közepén felülnek mutatkozott. Ma már e kimutatás valóságához sok szó fér. A gabona, a túlbúja fejlődés folytán, itt-ott megdőlt; sokféle rozsdás. Eddig ugyan a rozsdá még csak a gabona szalmáját rontotta meg, de ha e parazita fejlődése alkalmas időjárás lesz, nem lehetetlen, hogy mint tavaly a kalászára is kiterjed és a szemet is tönkre teszi.

A rozsa némely helyen igen jó, de leginkább csak közép minőségű. Ezt a rozsdá kevésbé bántotta. A bevetett 27.000 kat. hold több mint fele közép minőségű, 13.000 hold közepén felüli.

Az árpa aránylag legjobb termést ígér, az elvetett 66.000 kat. holdból 4 ezer közepén aluli, 27 ezer közép, 35 ezer hold jó.

A zab valamennyi kalászos közt a leggyengébb. 221.000 hold elvetett zabból 19 ezer hold rossz, 190 ezer hold közép, 12 ezer hold jó. A növényben általában visszamaradt.

A repce már két hete le van aratva. Minőség tekintetében a termés nem kielégítő, mert a legtöbb helyen apró szemű. Mennyiség tekintetében középszerű.

A tengeri eddig jól áll.

A kender, ahol a vetőmaggal a gazdák nem járták meg, elég szép és jó termésre nyújt kilátást. Tavaly, amint tudjuk, Bácskában igen rossz kendermag termésünk volt s ennek folytán a kendertermelők idegen vetőmagra voltak utalva. Az ebbeli szükségletet Zombor, Apatin és Parabuty vidékén Fernbach, Lelbach és más terménykereskedők látták el galicjai kendermaggal. E kendermag szemre igen jól nézett ki, ki is kelt szépen, de midőn alig fél lábnyi magas volt, virágzásnak indult, úgy hogy mintegy 800—1000 hold kendervetést ki kellett szántani. Ennek folytán vármegyénk kendertermelő vidékét roppant nagy kár érte. Ebből az a tanúság, hogy ha nincs saját-termésű vagy kipróbált idegen kender-vetőmagunk, még hiteles forrásból is csak kellő garancia mellett vásároljunk vetőmagot.

Takarmányművek dolgában eddig még nincs panaszunk. A kaszálók elég és jó szénát adtak. A lóhere, lucerna jól fizetett, néhol már másodsor is kaszálták.

A sáskához eddig még nem volt szerencsénk, de a szomszédságunkban, Szeged környékén lévén, hatóságaink már résen állanak fogadására. A szárnyatlan sáska nem is fog már az idén hozzánk jönni, de ha a szárnyrakelt sáskahad a Tiszán átjön, azt bizony pusztításában semmiféle hatósági intézkedés nem lesz képes megakadályozni.

Aratási kilátásainkkal úgy ahogy megvolnánk elégedve, ha ebbeli kis örömlünket alaposan el nem rontaná az állatokon kitört száj- és körömfájás. E vész, amint alábbi cikkemben főlemlitem, Békés vármegyéből hurcoltatott be hozzánk s okozója egyetlen egy ember, azon állatorvos, a ki az

ottani marhavásáron, ahonnan hozzánk behurcoltatott, elég könnyelmű és feületes volt a marhát egészségesnek deklarálni. Eddig még csak Zomborban, a zombori járásban és a járással egyik-másik szomszédos községben és pusztán mutatkozik e kórság, de több mint valószínű, hogy a távolabb vidékekre is ki fog terjedni.

A tavalyi tapasztalatból tudjuk, hogy mily szörnyű csapás valamely vidékre e ragály fellépte, mert habár csak igen kevés százalékka hullik el a megbetegedett állatok, de véghetetlenül leromlik és a szigorú zárlat, melyet e vész maga után von, megakadályozza a forgalmat, lehetetlenné teszi a marhák eladását s ezzel a mezőgazdaságot egyik jövedelmező ágától megfosztja.

Vármegyénk kötöttebb talajain a szőlőtermelés ma-holnap a történelem-e lesz. Már igen sok szőlőt véglegesen kipusztított a phylloxera, a legtöbb pedig inficiálva van. Az immunus homoktalajokon pedig egy másik veszedelem, a peronospora fenyegeti végenyészettel a szőlőt. Szerencsére ez utóbbi ellen a rézgálic-oldattal való feoskendezésben meglehetősen biztos és csalhatatlan ellenszerünk van. Mindazon szőlőbirtokos, akinek szőlőjét a peronospora meglepte, forduljon Heinrich József borászati vándor-tanár úrhoz Szegedre, vagy a vármegyei gazdasági egyesület titkárához, akik a védekezés iránt készséggel nyújtanak felvilágosítást, sőt kívánatra az eljárás betanítására a helyszínére mennek.

Rombay Dezső.

Szulik József.

(Visszhangok: Ujabb költemények, műfordítások Szulik Józseftől. Az Egyetemes Könyvtár 36-ik füzeté. Győr, Kiadja Gross Gusztáv. Ára 10 kr. 1890.)

IV.

(Vége.)

Szulik újabb költeményei ha nem is mutatnak emelkedést, de hanyatlást sem; ha nyelvezete kevésbé szemléletes is, annál inkább nyert keresetlenségében s így a hatás nem csökkent. Külalaki pongyolasághoz már első költeményeiben is hajlott, ugyanezt tapasztaljuk második köteténél is; a természetes diction természetes folyománya oly költőnél, ki gondolatait a múzsa sugalma alatt azonnal papírra veti és minden változtatás nélkül hagyja, mert erre sok minden más dolga miatt ideje nincs. Ma már köztudomásu, hogy Petőfi, kinek verseinél könnyebb folyásuakát képzelni is alig lehet, sokat simított, változtatott versein, szavakat a kitörölt szavak fölé többszöriösen is írva, míg műveit a világ elé bocsátotta; ugyanezt tudjuk Vörösmartyról, nem kevésbé Aranyról, ki megírta, hogy nehéz dolog ám „könnyen” írni. Ahhoz, hogy az alkotó művész műhelyében mint végezte dolgát, a világnak semmi köze, de annál nagyobb van az alkotás-hoz, melynek architektúráján hamar meglátszik a fogyatkozás, amit többnyire a művész gyorsaságának lehet felróni.

Szuliknál így vagyunk ama helyeken, hol pongyolaságot észlelünk. Meglátszik, hogy nem simított rajtuk.

Ennek felemlítésével annál kevésbé lehetek szigorú birájának tekinthető, mert egyházi kritikusi évek előtt szintén oda nyilatkoztak, hogy „több erőmegfeszítéssel nagyobbat is hozhatott volna létre.”

Helyes volt tőlük ez a kifejezés: „erőmegfeszítéssel”, költői működésére vonatkoztatva azt, mert én azt hiszem, hogy Szulikot, költői évenek teljes kifejtésében folytonos betegeskedése gátolta egyrészt, másrészt pedig az a nagy lelkiismeretesség, mellyel hivatalát látta el s többoldalu hivatásának élt, igazi „erőmegfeszítéssel”. Szétforgácsolta erejét, mely lázas gyorsaságú munkában költői működésére esett a kisebb rész, a második kötet előszavában nagy szerényen mondván: „nem hajszoltam elismerést, de érzéseimet, hangulataimat leírtam, megénekeltem, nem mások mulattatására, hanem saját benső sugallatom ösztönzéséből önmagam gyönyörködtetésére.” Nem engedte meg tehát magának, hogy a saját gyönyörködtetése végett verseire oly nagy gondot fordítson.

De amit irt: az költészet. És ő első kötet óta sok költeményt irt, melyeknek csak kisméretű képezik az „Egyetemes Könyvtár”-ban megjelennek. Ezek összegyűjtésére s kiadására hivatam felőt a mult ősszel, mire ő azt válaszolta, hogy „nem teheti, mert nem költöhet oly sokat — magára.”

Mint lírikusról mindent összefoglalva: Szulik mély érzelmű, salaktól ment, szelid örömt, szelid fájdalmat s az Istenhez meleg fohászt zengő lírikus.

Mint ilyen a kath. egyházi költészetben teljesen el lett ismerve s hogy a világi költészetben nem igen volt ismeretes, ennek részben az lehetett oka, hogy világi költeményeit szétszórtan Szabolcs álnév alatt írta s mikor az első kötetet kiadta, e körülményt a könyvben föl sem említette és könyvével talán nagyon is visszavonult a könyvpiactól, részben pedig s talán még inkább abban kell annak okát keresnünk, hogy a világi és egyházi irodalom magukat egymástól teljesen elizolálják, a mi — minden felekezett ide értve — talán mégis csak kár?

Mint már megjegyeztük, Szulik kisebb elbeszélő költeményeket is irt, ezek azonban általában véve már kevésbé sikerültek neki; de ezek közt is vannak figyelemre méltók, s a második kötetben is találkozunk több és szebb ilyen mű költeményével.

Az első kötet sikerültebb elbeszélő darabjai: „Kenyérmező”, „Szt. Péter vértanu”, „A farkas-kereszt”, — a második kötetben pedig, az első köteténél felettebb állók: „A jó mostoha” — meghatározó tárgy népromán — „A veresbegg” szép monda a krisztusi isten-tragédia végjeleneztől, „Életkép”, „Egy pap anyja sírján”, „A hűtlen szerető”, „A hű leány”.

Szulik elbeszélő költeményeiről is el lehet mondani, mit Tompa ilyen műveiről tudunk, hogy azok a költői beszély és ballada közt mint egyszerű krónikás elbeszélések foglalnak helyt. A második kötet darabjaiban ugyan közeledik már Szulik a ballada művészi formájához s drámai előadásához, de még nem jutott el addig, hogy teljes egész balladát nyújthasson volna.

De amit e nemű műveiben adott, annak java épügy élvezhető, mint Tompa krónikás menetű elbeszélései, ha ezek jelességei tulszárnyalják is az övét.

Költői működését illetőleg még műfordításairól kell röviden megemlékeznünk.

Szulik német, angol, francia és olasz költőktől, az utóbbi években pedig Radicevits Brankó szerb költőtől igen sokat fordított s hogy e fordításokat minő sikerrel végzte, elég hivatkoznom a második kötetben megjelent „Baldzsár” című elbeszélő költeményre Heinétől, melyet Endrődy Sándor is lefordított (*lásd az Egyetemes Könyvtár 19-ik füzetét*) s e fordítások előnyös oldalaikban egymással vetekednek. Szulik mint mindenben, úgy a műfordításokban is lelkiismeretes munkát végzett.

Hátra volna még felsorolni s röviden méltatni Szulik prózai munkáit, melyek kötetekre terjedő mennyiségűek; minthogy azonban azoknak csak kis részét ismerem, e tekintetben bibliografikus felsorolásuknál alig nyújthatok egyebet. Irt egy *Világtörténetet*, mely a felsőbb leányiskoláknál tankönyv; lapoztam benne, mondhatom, hogy e komoly tárgyat teljesen megkedveltem, élvezetes előadási modorban adja elő a világtörténeti eseményeket. Már a 3-ik kiadást érte meg. *Mind-szentyről, Tóth Kálmánról, Hiadorról, Tennysonról, Kiss Józsefről, Várady Antalról, Hajnalkáról, Rudnyánszky Gyuláról, Kúthenről, Rosty Kálmánról* s másokról kritikai cikkeket irt. Továbbá elbeszéléseket a magyar ifjuság részére, irt egyházi beszédeket a „Kath. Lelkipásztor”, a „Hítség” és a „Baromaeus”-ban, — tanügyi dolgozatokat a „Nepiskola”, „Iskolabarát” és a „Nepiskolai tan-ügy”-ben, — népies elbeszéléseket, minők: „Mire visz a szenvedély”, „Jótétért jót ne várj”, „Az elveszett fiú”, „Minden farsangnak megvan a maga bójtje” stb. „A kath. anyaszentegyház szertartásai” című munkája 5 kiadásban forog kézen, a „Magyar irodalom rövid ismertetése” pedig eddig 2 kiadást ért meg.

Tömérdek munka csak így felsorolva is! Pedig még korántsem említettem fel valamennyit — hiszen Szulik mindaddig, míg a tollat a halál ki nem vevé kezéből, irt, irt és mindig irt... Vajjon megérjük-e, hogy ezen bácskai jeles költő és író összes munkái, jó fogású kritikusai kéz rendezése alatt válogatottan egybegyűjtve kiadni fogják? Hátramaradt szegény rokonaitól a kiadással járó költségek fedezetét kívánni nem lehet. Vajjon nincs-e katolikus alap, melyhez ez iránt fordulni lehetne? Szulik, mint egyháznak jeles költője és írója, ezt valóban megérdemelné!

Ó szive és lelke nemes tisztaságával, egész hévével áldozott az Isten és a haza oltárán, — megérdemelné, hogy benne a magyar költő és magyar pap emléke a legméltóbban: összes művei kiadásával, maradandólag megünneplentsék, ama költő és pap emléke, ki fáradhatatlan munkásságáért jutalmat nem várt soha, nem egyebet, mint amit első kötetének e distichonjában mintegy magának jóslott meg:

Jó honfi sírjára:

Istent és honomat szolgáltam, még vere szívem
S im mindkettőtől megvagyom a jutalom:
Lelkem az Istennél az öröklet üdvét éli,
Testemet a hazaföld békes ölébe vevé!

Dömötör Pál.

ELŐFIZETÉSRE FELHÍVÁS

„BÁCSKA”
XIII. évfolyamára.

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Neptanítók számára:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor** könyv- és könyvműjében küldendők.

Hirek.

Fehér Ipoly főigazgató kitérítése. A pancsovai gimnázium érettségi vizsgáját a napokban tartották, melyen Popovics István szerb közoktatásiügyi államtitkár is megjelent. Az államtitkár a minoritáknál adott ebéd után Fehér Ipoly főigazgatóval Belgrádba rándult, hol a kitűnő tudósak Tausanovics miniszter a Sz. Száva-rend középkeresztjét nyújtotta át.

Jubiláris tudor. A budapesti tudományegyetem tanácsa dr. Saly Imre, Baja város kiérdemült főorvosának diszoklevelet állított ki, mint aki ötven év előtt avatott föl a pesti egyetemen orvostudorra.

Uj ügyvéd. Dr. Thursky Zsiga, zombori ügyvédjelölt, szerdán a budapesti ügyvéd-szögörölő bizottság előtt az ügyvédi vizsgálatot sikerrel letette.

Kinevezés. Özv. Krappenheim Mihályné szül. Berecz Ilka asszony letette a postakezeli szakvizsgálatot s mint halljuk, Karavukovára ki is nevezetett.

Iskolalátogatás. Május 26-ától kezdve június 19-éig Borota János ideigl. bácsi tanfelügyelő és ő-becsei gör. kel. esperes-plébános a következő helyeken teljesített iskolalátogatásokat: Petrovosszéli, Moholy, Ada, Zenta, O Kanizsa, Martonos, Szeged, Földvár, Turia, St.-Tamás, Bajsa, Pacsér, Zombor, Sztanisics, Rigyica, Baja, Sándor, Goszpodinec és Ujvidek.

Szamonkérőszéket tart Sándor Béla főispán ur július hó 12-én a városi tisztikarnál.

Erdészeti kinevezések. A földmívelésügyi m. kir. miniszter Fekete János I. oszt. erdőgyakornokot az apatini erdőhivatalhoz erdészjelöltté, Soska Gyulát, zombori földinket, a zágrábi erdőgazgatósághoz II. oszt. erdőgyakornokká nevezte ki.

Köszvényes. Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága 1890. évi június hó 28-án délelőtt 10 órakor a városi házban rendes közgyűlést tart. Tárnyak: 1. Polgármesteri jelentés. 2. Belsőügyi bizottság jelentése. 3. Honvédelmi bizottság jelentése. 4. Belsőügyi bizottság jelentése. 5. Belsőügyi bizottság jelentése. 6. Kereskedelmi iskolai tanári javadalmazásának felemelése iránt hozott közgyűlési határozat jóváhagyása tárgyában. 7. Polgármesteri javaslat az uti költségvetés terhére mérnöki és utbiztosi állások rendszerítése iránt. 8. Polgármesteri előterjesztés a veprováci, régi pacseri (lenia) sáponyai, ransevői, sikarai, kupuszina, csataaljai, zsarkováci és bukaváci utaknak a törvényhatósági utak hálózatába leendő felvétele iránt. 9. Pénzügyi és gazdasági bizottság jelentése a középkereskedelmi iskola építési tervezete tárgyában. 10. Polgármesteri előterjesztés a gyalogsági lakotanya és a Bezeredy-féle telek között elterülő 658 □ öl földterületnek az utcai vonal szabályozása céljából leendő megvételéről. 11. Szintügyi bizottság jelentése Egy Kálmán szinzigazgatóval a jövő szini idényre megkötött szerződés tárgyában. 12. Szintügyi bizottság javaslata a színházban eszközözendő átalakításokról. 13. Közigazgatási bizottság jelentése az ilésekről elmaradt tagok iránt. 14. A sikarai vendéglő felülvizsgálatáról felvett bizottsági jegyzőkönyv. 15. A városi bolthelyiségek bérbe-

adása iránt megtartott árverés eredménye. 16. Tanácsai előterjesztés Lugumerszky Mladen adólistát megjutalmazása iránt. 17. Lovász Andor volt II-od aljegyző kérvénye 66 forint 03 $\frac{1}{2}$ krajcar nyugdíjnyújtás visszafizetése iránt. 18. Falcione Gusztáv kérvénye a Falcione Gyula-féle ösztöndíjlapítványi házban általa bérelt bolthelyiség részének albére adhatása iránt. 19. Mernöki jelentés a hivatalos helyiségek átalakítása folyamán felmerült költségtöbblet tárgyában. 20. Szalay Mártonné szül. Bogyon Aranka szülésznoi oklevelének meghirdetése. 21. Sörös Antal irnok kérvénye fizetési előleg megadása iránt. 22. Időközben beérkező ügydarabok. Kelt Zomborban, 1890. évi június hó 25-én. Dr. Csibás Benő, polgármester.

Ravanicai ünnepély. Ujvideki levelezőnk írja: A ravanicai zárdánál az idén nagy ünnepélyvel fogják megülni a rigómezei csata emlékét június 27-én. Ugy vagyok informálva, hogy minden akként fog történni, a mint tavall tervezve volt. A szerb hírlapokban nem tesznek nyilvános felhívást, de titokban ágensek és megbízottjaik által összejárták a szerb falvakat és mindenhol buzdították a nép intézőit, hogy demonstratív minél többen jelenjenek meg Ravanicán. (???) A szerk.)

Eljegyzés. Heiszler Ferenc, Zenta város gyógy-szertárosa, eljegyezte Heindlhofer Róbert derék polgártársunk s itteni kereskedőnek szép és kedves leányát, Etelka kisasszonyt.

Ujvidekről négy tagu küldöttség járt Zomborban a pénzügyigazgató úrnál, hogy a szertelenül fölemelt III. oszt. kereseti adónak méltányos leszállítását részéről is előmozdítsák szíveskedjék. A deputációt Kohn Károly ügyvéd vezette, és a pénzügyigazgató ur szívesen megígérte, hogy ami a törvény keretén belül az ő hatásköréből kitelik, örömmel meg fogja tenni a polgárság érdekében.

Gyászír. Parabutyon Gritzmán János plébános rövid betegség után kiszenvedett. A boldogult 1823-ban született Kalocsán. 1846-ban lett káplán; segédképzés alatt Bikityen, Gajdóbrán, Filipován, Sztanisicson, Bezdánban, Palánkán, Kolluthon, Ujvideken, Apatinban. 1868-ban novoszéllői plébános lett s ott szolgált 20 álló esztendőig. 1887-ben a parabutyi plébániára léptetett elő és alig egy év előtt a bácsi kerület esperesévé is kinevezték. Nagy hajlammal viseltetett a régiségek iránt; ennek elismerése volt, hogy a kultusz-miniszter 1875-ben kinevezte az országos műemlékek fentartó bizottságának kültagjává.

Lopás. Loboda Ignác bogojevai lakostól a napokban ismeretlen tettesek nyolc zsák reppét tolvajoltak el.

Az ujverbázi dalárda f. hó 29-én a szilip melletti erdőben, táncal egybekötött nyári dalünnepélyt rendez. Műsora: 1. „De szomorú ez az élet” Magyar népdal; kar Zimay Lászlótól. 2. „Das Gucken”, négyes kar szóloval, Konradin Károlytól. 3. „Magyar népdalok”; kar Káldy Gyulától, magánrész dongsó karral. 4. „Der Frühling”; Palmeltől. 5. „Török borsdal”; négyes kar szóloval, Mendelsssohntól.

Farkasok a színházban. Rudesindó Roché, a híres farkasszélidő, kedden egészen, szerdán pedig félég itres nézőtér előtt produkálta bámulatosan megszelídített farkasait, melyek, mint a legjobban idomított kutya, egy kurtá vezényszóra teljesítettek uruknak nehéz parancsait. Előzőleg két bohóce produkálta magát. Különös derültséget keltett, midőn a sovány a kövérnek a hasába csapott ittt és sört eresztett belőle. A szercecsenek tagticamitő tarantella táncai is érdekesek voltak; szóval jól sikerült minden, csak a bevétel nem, úgy hogy ha sokáig így menne, Rudesindó nyilván vegetáriánussokká idomítja a puszták szelid ordasait.

Árverés. Csik Anna 3120 frta b. ingatl. július 9. Szabadka.

A városi bolthelyiségeket a napokban adták ki haszonbérbe; a városi háza északi sarkán levő boltot Nikolits vette ki 502 frt 50 krért; a Sztanimirovics-féle boltot ismét Sztanimirovics 405 frt 50 krért, a Sztajkovits-féle boltot Milankovits J. vette bérbe.

Lotóvajlás. Hauth Marton csataaljai lakostól a napokban ismeretlen tettesek négy darab értékes lovat tolvajoltak el.

Pótvasár. Uj-Verbász községében a f. évi július hó 1-ére eső, de elmaradt országos vásár helyett, f. évi július hó 5. és 6-án pótvasár tartatik.

Rigycarol irják: A napokban érkezett községi bizottságunk Sztanisicsról jövet Borota János esperes tanfelügyelő, Csupits Vazul sztanisicsi lelkész kíséretében, s nyomban az itteni gör. kel. szerb iskolába ment, hol a szerb iskolaszék s a községi elöljáróság fogadta. Az iskolaszék utalt azon körülményre, hogy az iskola tanítója, Antuty Uros már 80 éven túl van és 52 év óta működik jelen állásában, miért is jól megérdemelt nyugalmahelyezését kérték. Ezen kérelmet maga az agg kántor tanító is ismételte és sürgetve kérte nyugdíjaztatását. A tanfelügyelő támogatásról biztosította az érdekelteket, és az iskolaszéknek lelkére kötötte, hogy a Rigycán lakó német- és magyarajku polgárokkal békében éljenek, sőt a szerbek, mint kisebbségben levők, a többi lakossággal szemben szerények legyenek, mert csak így számíthatnak a politikai község anyagi támogatására és csak ezáltal érhetik el azon céljukat, hogy öreg tanítójuk nyugdíjaztassék s helyébe fiatal erő választassék. Az iskolás gyermekek kihallgatása alkalmával maga a tanfelügyelő is szakkbavagó kérdéseket intézett a vallásból, egyházi énekből, számlalásból, anyanyelvből és végül behatóan a magyar nyelvből, mely utóbbi tanuláshoz szükséges különösen hangsúlyozta a tanulók és a hitközségi elöljárók előtt. Végül a község elöljáróság a jobb tanulók között kisebb pénzbeli jutalmakat osztott ki. A tanfelügyelő hivatalos tenendői végzetével községünkben Jankovits Pál plébános által kísérvé, Bajára távozott.

Eszküvő. Rekvényi Imre, topolyai kereskedő, örökösüset esküdött a kedves Felicides Aranka kisasszonnyal Kulán.

Ipariskolai zárünnepély. Topolyáról írják: A topolyai alsófoku ipariskolában az 1889-90-ik évi zárünnepélyt a községi elöljáróság, az ipariskolai bizottság, az ipartestület és számos iparos jelenlétében folyó hó 22-én lett megtartva. A vizsgálatot az ipariskolai bizottság elnökének, Bodrogh Mór felszólítására a jelen volt Lippay Károly káplán igen szép beszéddel nyitotta meg, a melyben a becületlen munka áldását és örömeit kiemelte és a tanoncokhoz buzdító szavakat intézett. A csak ezen tanév folyamán a kir. tanfelügyelőség meg-

hagyása folytán szervezett osztályokban először is Sulyok János az olvasás, nyelvtan és fogalmazásból, későbbben Lévai Izor tanítók a szótan és mértanból vizsgázták meg az előkészítő és az I-ső tanfolyambeli növendékeket, akik értelmes feleleteikkel a közönség meglepetését vívták ki. Az osztályvizsgálatok után a megjelentek, Bóbies Károly plébános, Reicheld Károly káplán, Radimetzky Ferenc jegyző, Lőrincz József bíró, Streeck Károly ipartestületi elnök urak megtekintették a második tanteremben kiállított tanoncmunkákat; a kiállítás, mivel több mint 50 darab volt kiállítva és az egyes darabokra fordított gond és külső csin következében különös tettségben részesült. Erre következett a legszorgalmasabb tanulók jutalmazása, a melyet az ipariskolai bizottság, a megfelelő arányban s tekintettel a legjobb munkákra, az egyes tantárgyakban tanusított különös előmenetelre és az erkölcsi magaviseleltre, osztott ki. A jutalmazásokhoz hozzájárultak: Topolya községe 50 frttal, az ipartestület 15, a takarékpénztár 10, az önszegélyző-egylet 5 és Krámer Rezső 2, összesen 82 frttal, a mely összegből 62 frt aranyban és ezüstben 3—3, 2—2 és 1—1 frtos jutalmakban lett kiosztva. Az egyes kiírtított tanulók névsorát ide iktatni fölöslegesen tartom, hiszen az intézet évi értesítőjéből részletesen fogjuk megtudni; azonban említés nélkül nem hagyhatom azt a mely benyomást, a melyet a jutalmak oly szép mértékben történt kiosztása a jelenvolutakra gyakorolt, látván mily lelki örömmel vették át ezek az arcuk verejtékével dolgozó ifjak a nekik kétszeresen jóleső díjakat. Hogy egy ilyen ünnepély az intézet szellemi nivóját csak emelheti, hogy az az iparoktatást csak sikeresebbé teheti, fölösleges mondanom. Miután az ipariskolai elnök a tanoncokhoz még egyenlőhöz buzdító szavakat intézett és a tanítók fáradozását megköszönte, az emlékezőes zárünnepélyt be lett fejezve. A tantestület nevében ez uton sem mulasztatom el egy Topolya mezőváros derék elöljáróságának, mint az adakozó intézetek és testületeknek, valamint a hivatalában példásan buzgólkodó ipariskolai bizottságnak hálás köszönetet nyilvánítani. Ezek után bátran remélhető, hogy a topolyai ipariskolai kérdés megszünt létezési és hogy a város ezen iskolát mint édes gyermekeit ápolni, a tantestülettel egyetértve azt fokozatosan fejleszteni fogja. L.—

Kútba ugrott. A zsarkováci szállásokon Igyusky Andrásné, 60 éves földmivesnő, ismeretlen okból a kútba ugrott s belefulladt.

Bulkeszről írják: A bács-szerémi ág. ev. tanítótestület rendes közgyűlést f. hó 24-én tartotta Torzsán, Schneeberger János uj-verbázi ev. lelkész elnöklete alatt. A gyűlés 1/2-ig tartott érdekes eszmecsere mellett. Gyűlés után bankett volt a Burger-féle fogadóban pompás cigányzene mellett, többen mondtak talpra eső felköszöntőt. Este táncmulatság következett.

Meghívó. A Gazdasági Egyesület f. évi július hó 4-én d. u. 4 órakor a vármegyeház kistermében ig. választmányi ülést tart, melyre az ig. választmány tagjait és a szakosztályok elnökeit tisztelettel meghívom. Kelt Zomborban, 1890. június 26. Schmausz Endre s. k., elnök. — Tárgysorozat: 1. Gróf Bethlen András ur ő nagyméltóságának leirata, melyben a földmívelési miniszterium vezetésével lett megbízatását tudatja. 2. Sándor Béla főispán ur ő méltóságának átirata, melyben tudatja, miszerint Baja város közigazgatási előadója dr. Ivánovits Iván nevezetett ki. 3. Földmívelési miniszterium helybenhagyó végzése a Gazdasági Egyesület állattenyésztési alapjának mult évi számadására. 4. Jelentés a tenyészbika vásárlás iránt. 5. Földmívelési miniszterium a Gazd. Egyesület állattenyésztési alapjába 2000 frtot utalványoz. 6. Elnöki előterjesztés 2000 frtnak az állattenyésztési alapba leendő átutalása iránt. 7. Földmívelési miniszterium leirata a tenyészbikák vásárlása tárgyában. 8. Jelentés a mult évi föledezetés eredményéről. 9. Jelentés a tavaszi katonai lóvásárokról. 10. Földmívelési miniszterium leirata a honvéd katonai lóvásárok iránt. 11. Jelentés az országos lótenyésztési ügyekben tartott értekezletről. 12. Földmívelési miniszterium rendelete a bérmeneket illetőleg. 13. Földmívelési miniszterium leirata a lótenyésztési jutalomdíjaztatást illetőleg. 14. Földmívelési miniszterium segélye a Gazd. Egyesület által rendezendő lóversenyre. 15. A lóverseny és lódíjazás módozatai, helye- és idejének megállapítása. 16. Jelentés a Gazd. Egyesület pénztárának jelen állapotáról. 17. A jóváhagyott általános állattenyésztési szabályrendelet kihirdetése és életbeletétele. 18. A lótenyésztési szabályrendelet módosítása. 19. Bíró bizottsági jelentés Würtz Ádám zombori lakos által feltalált kender-törő gépről. 20. Földmívelési miniszterium leirata a tojás elarusítás iránt. 21. A műtrágyák. 22. Földmívelési miniszterium leirata a szeszfőző gazdák vándortanára iránt. 23. A sárvári tejjgazdasági szakiskola. 24. A helyi gazdasági tanulmányut ügye. 25. Az adai földmives-iskolába rendezendő kirándulás. 26. Földmívelési miniszterium leirata a phylloxera által meglepett szőlők székénekégyezése tárgyában. 27. Földmívelési miniszterium leirata a peronospora által meglepett szőlők kezelése tárgyában. 28. Vojnits Dávid emlékirata a phylloxera irtás iránt. 29. Az adai földmives-iskola egy tanulója részéről adott alapítványról folyamodók kérvényei elintézése. 31. Jelentés a cukorrépa termesztés folyó kísérletekről. 32. A felláltandó cukorgyár ügye. 33. Uj tagok bejelentése. 34. Tagok törlése. 35. Időközben beérkező ügyek. 36. Indítványok.

Himen. Kollár József helybeli könyvkereskedő f. hó 30-án — nem mint tévesen közölték 28-án — vezeti oltárhoz a kedves Gromilovits Mariska kisasszonyt.

Ujvidekről írják: Városunkban roppant sok szerb tartózkodik, kik a ravanicai ünnepélyre készülnek. Különösen sok vendégünk van Boszniából, Hercegovinából, Szlavóniából és Dalmáciából.

Szeghegyi magyar iskolaügyek. Folyó hó 20-án tartott a szeghegyi tősgyökerecs német községben az egypár éve fenálló társulati magyar tannyelvű iskola évi zárünnepélyje. Az eredmény méltán mondható meglepőnek, mert tekintetbe véve, hogy a tanítónak csupán magyarul nem értő tanítványai vannak, ezenfelül deni. Derék tanítónk, Fakundiny Mihály, ki csak másfél éve működik ezen magyar iskolában, feladatát igen szépen és kiváló tapintattal oldotta meg, amiről a vizsgaelnöke, Schneeberger alesperes is elismerőleg nyilatkozott. Ezen szaktekintélytől eredő diéséretet tanítónk teljesen ki is érdemelte. Német községekben a magyarosodást csupán csak egy jó magyar iskola által lehet előmozditi.

tani; ug
mény er
zárólag
játását
saságát
18—20
gyarul
lehetősé
ahogy n
a mérv
elérni m
termet k
meg, m
május, j
Első sor
ban az s
felette n
sem lehet
jó volna
iskolánk
iskola ép
tani. Sz
Az
sága. A
tartott k
esével k
dett s m
hanytól,
mesebete
község s
meg s m
leve, Kra
szuságár
nái s ha
perég szü
nek köve
álló kis sz
torba, né
mintha m
maradt. N
hogy a k
500 frtot
nok építé
sán is fára
az ember;
Szer
szerelem
leány szem
tanító nagy
éves leány
házas embe
leánya lép
Nem messz
fogták öke
Juannal pe
Iskol
lákban a
lón bezár
deglő dísz
nagy közö
merését fe
netet mond
jelenlevő sz
különösen a
kilepnek. Lé
a többi tanu
az egyes isk
csinos köte
pek, emlé
az iskolasz
mányából. A
sikerült alka
plébános ur
végén megta
Gyori
János ottar
okleveles tan
nyit — ha le
lező gyorsít
Ujvid
Mai napon
elemi fiú-isk
mény, előző
kezett. Rem
multa a szül
Minden egyes
volt, melyet a
a diéséretes
lan tanügyb
szerint mélt
java részben
irt tananyag
feldolgozása,
tananyag leg
gyöző eredm
tott tehetsége
mélto, mely ut
ajku községek
osztály zárünn
áll ott mint ta
két válalt tan
szakterlemm
gasztos eszm
Nándor ujvidek
Jelenet alkalm
lárban ismer
ellenállhatlan
tosságú üdvös
lőleg hatott tan
ügyi költségvet
nemes üntudat
Egy iskolaszék
Haláloz
szerész, jelen
szerész, ki még
ságon is részt v
letre szenderít
Évzáró
zium e hó 30-
utána a tornater
t. szülöket s tan
gatóság.

tani; úgy van ez Szeghegyen is és eddig igen szép eredményt értett el. A magyar iskolába járó gyermekek kizárólag magyarul beszélgetnek egymás között, sőt kerlik játszás közben a nem magyarul beszélő gyermekek társaságát. Ennek köszönhető, hogy mai napszám már a 18—20 éves ifjak között vannak, akik az idegent magyarul képesek utbaigazítani. Ha ezen üdvös intézetet lehetséges volna nemcsak föntartani (mert föntartásról ahogy ugy gondoskodva lesz), de fejleszteni törekedne a mérvadó hatóság, úgy rendkívüli eredményeket lehetne elérni magyarosodás tekintetében. Többek között a tantermet kell felemlítenem, amely a célnak legkevésbé felel meg, mivel igen kicsi, alacsony, olyannyira, hogy május, június hónapokban a levegő abban tűrhetlen. Első sorban ezen anomálián kell segíteni. Minthogy azonban az iskolaföntartók áldozatkészsége már amúgy is felette nagy mérvben van igénybe véve, arra gondolni sem lehet, hogy újabb áldozatokra kéreessenek. Miért is jó volna, ha a magas kormány figyelmé a mi magyar iskolánkra felhívtnék, és elszánná magát egyelőre egy iskola építése által a magyarosodás ügyét előmozdítani. Szeghegyi.

Az ó-kanizsai tűzoltók nyári mulatsága. A tűzoltók szokásos nyári mulatsága június 22-én tartott meg a népkertben, nem a legnagyobb szerencsével kiválasztott napon. Délről kezdve borongani kezdett s minden percben félni lehetett egy kis hideg zuhanytól, mely pedig ily hívős nyáron nem a legkellemebben érinti a balandó embert. Dacára ennek, a község színe, sőt szép számu t.-kanizsaiak is jelentek meg s mikor már a lelkesedés, a jó kedv stb. általános leve, Kranernak s a jó közönségnek nem esékély bosszúságára d. u. 6 óra tájban megeredtek az ég csatornái s ha nem is 40 nap, 40 éjjel, de legalább is 40 percig szünet nélkül szakadtott úgy kicsiben az eső; ennek következtében a megszorult szépnem a magaslaton álló kis színpad, a férfiak a nekik kelemesebb ivó sátorba, némelyek a fák alá húzódtak, s az eső eláltával mintha mi sem történt volna folytatták ott ahol abban maradt. Némelyeket a regg vetett haza. Megemlítendő, hogy a község ilyen kellemetlenségek elkerülése végett 500 frtot szavazott meg — már eleve — alkalmas csarnok építésére s mint lirlik gurigázó társaság létrehozásán is fáradoznak némelyek; erre csak azt mondhatja az ember: minnél előbb, annál jobb!

Szerelmes tanító. Apatinban a napokban egy szerelmes párt fogtak el egy tanító és egy tizenöt éves leány személyében. Ugyanis Schneeweisz József soroki tanító nagyon szerelmes volt Monczár korcsmáros tizenöt éves leányába, Annába. Dacára annak, hogy a szeladon házias ember, sőt négy gyermek atyja, a tapasztalatlan leánya lépve ment neki s pár nap előtt megszökött vele. Nem messze jutottak el a boldogok, mert Apatinban elfogták őket. A leányt visszaküldték szüleikhez, a Don Juannal pedig majd a bíróság számol le.

Iskolai év vége. Az ó-kanizsai elemi népiskolában a tanév f. hó 21-én ünnepélyes Te Deummal lön bezárva. Istentisztelet után a tanulók a nagyvendéglő dísztermébe vonultak tanítóik vezetése alatt, hol nagy közönség jelenlétében főt. Fonyó plébános ur elismerését fejezte ki a sikerült vizsgálatok felett s köszönetet mondott a tanítóknak nehézfáradásukért s a jelenlevő szülőknek figyelmébe ajánlta a gyermekeket, különösen azokat, kik 12 éves korukat elérve az életbe lépnek. Részint elismerést, részint pedig, hogy ezáltal a többi tanulók is nagyobb szorgalomra serkentessenek, az egyes iskolák szorgalmas és jöviseletű tanulóit között csinos kötésű ima s más hasznos könyvek, szent képek, emléktárgyak osztattak ki, melynek beszerzésére az iskolaszék 20 frtot fordított, az ó- és török kanizsai takarékpénztár s Gferer építési vállalkozó nagylelkű adományából. Az ünnepély emelése céljából Pfeiffer tanuló sikerült alkalmi énekeket zengedeztek. Óhajandó, hogy plébános ur által létesített ilyen ünnepély minden tanév végén megtartassék.

Gyorsirási tanfolyam. Ó-Kanizsán Laczkó János ottani tanító, a Gabelsberger-Markovits rendszer okleveles tanára, július 15 től kezdve 6 heti tanfolyamot nyit — ha legalább nála 10-en jelentkeznek — a levelező gyorsirás megtanulására.

Ujvidékről írják június hó 25-iki kelettel: Mai napon megtartott zárvizsgálatot az ujvidéki r. kath. elemi fiú-iskolában tanévünk befejeztetett. A taneredmény, előző szakértői bírálat alapján, kedvezőnek ígért. Reményünk teljesült, sőt igazabban szólva, föltöltö a szülők s tanítványok jogosult várakozását. Minden egyes vizsgálat eredménye egy-egy babérkoszorú volt, melyet a szülők s tanulók elismerése s hálaja font a dícséretesen működő r. kath. tanítói kar, e fáradságtalan tanítványok halántéka körül. Valóban érdem szerint méltányolva e tan eredményt, páratlanul áll. Egy java részben német ajkú tanköteles gyermekkel az előirt tananyagot kizárólag magyar nyelven való alkalmazása, annélkül, hogy a nyelvi nehézségének a tananyag legesekélyebb része is feláldoztatnék, oly meggyőző eredmény, és oly fáradságtalan buzgalomra s hivatott tehetségre vall, mely a magyar nemzet hálijára méltó, mely utanzandó például szolgálhat bácskai német ajkú községeinknek. Meglepő hatással volt reánk a IV. osztály zárvizsgálja. A magyar papság egyik kövitéze állt ott mint tanító tanítványaitól környezve, hogy önként vállalt tanítói működésének fényes sikerét ritka szakértelemmel ragyogtassa. Az „egyház és iskola“ magasztos eszméjét megtestesítve szemléltük nt. Hirling Nándor ujvidéki segédlelkész személyében e megindító jelenet alkalmával. Öszintén megvallva ez egyszerű talárlan ismeri és tisztelni tanultuk a kath. hierarchia ellenállhatlan erkölcsi képességét, társadalmi nagyfontosságú üdvös befolyását. Önfeláldozó működése emelleg hatott tanítványainkra, míg önzetlen buzgalma tanítói költségvetésünkben százakat takarított meg. Lelje nemes öntudatában fáradozásának legszebb jutalmát. Egy iskolaszéki tag.

Halálozás. Adányi Imre volt ó-kanizsai gyógyszerész, jelenleg földbírtokos, fia, István, okl. gyógyszerész, ki még f. hó 22-iki vasárnapi népkerti mulatságon is részt vett, hettőn, 23-án, d. u. 4 órakor jobblétre szenderült. Az illető régóta betegeskedett.

Évzáró ünnepély. A helybeli állami főgimnázium e hó 30-án d. e. 9 órakor tartja a Te Deumot; utána a tornateremben iskolai ünnepély lesz, melyre a t. szülőkét s tanítványokat szívesen meghívja az igazgató.

Irodalom.

A „Kis Művész.“ Hoós János dévai képezdei zenetanár által ének- és zongorára szerkesztett ifjúsági zenefolyóirat 2-ik füzeté beküldetett. Mint az első füzet megjelenésekor, úgy most is a legmelegebben ajánljuk olvasóinknak e házagot pótoló vállalat, mely arra törekszik, hogy a zongorát tanuló ifjúságnak szórakozást nyújtson a mellett a sok száraz gyakorlat mellett, a melyeknek folytonos játszása által a legtöbb zongora tanító már idejekorán kiöli a gyermek lelkéből a zenére való hajlamot. Célja a magyar zene könnyű modorban való megismertetése, értelmi fejlettségökhez mért versekre írott dallamok által, melynek fogva nagyon alkalmas az ifjú szívben idejekorán felkelteni a hazafias érzést, valamint a nemzeti irodalmunk és dalköltészetünk iránt való szeretetet. A „Kis Művész“ mindkét nevelési ifjúságot, de sőt a felnőtteket is képes szórakoztatni dalszövegeivel és dallamaival. Különös érdekes e füzetben a következő című dal: Hogyan főzte meg Csibainé az eleven rákot? melyben a szöveg szerzője Hetey Gábor egy valóságos megtörtént esetet ír le versben; a zenét hozzá Hoós János szerkesztő írta. E dalnak egy szövege, mint dallama nemesak az ifjúságnak, hanem a felnőtteknek is megfogja nyerni tetszését. Előfizetheti a folyóiratra fél-éve 2 frtjával a „Kis Művész“ szerkesztőségénél Déván, (Hunyadmegye).

14569. sz. Bács-Bodrogh vármegye alispánjától. alisp. 1890.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának II-ik rendes évnegyedes közgyűlése folyó évi július hó 1-én és a szükiséghez képest a következő napon reggeli 9 órakor a vármegyei székház nagytermében fog megtartatni.

Ezen közgyűlés tárgyai:

1. Alispáni jelentés a vármegye közállapotáról.
2. Belügyminiszteri intézvény a karról karra való oltás megszüntetése és a borju-himlőoltó anyaggal eszközlendő oltásnak kötelezővé tétele iránt hozott 27-ik számú vármegyei határozat hatályon kívül helyezése tárgyában.
3. Belügyminiszteri intézvény a bács-ujfalui közlegelő után esedékes haszonbér tárgyában.
4. Belügyminiszteri intézvény az eltartás, úgy az ebadó megállapításáról alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.
5. Fejér vármegyei közönségének átirata, az árva-pénztári kölcsönökre vonatkozó betáblázási beadványoknak, a bíróságok által soron kívüli elintéztetése iránt az igazságügyminiszteriumhoz intézett felterjesztés pártolása tárgyában.
6. Főispán úr ömeltőségének átirata, melylyel a folyó évi ápril hó 29-én megtartott számonkérőzsék alkalmával felvett jegyzőkönyv hiteles másolatát átteszi.
7. A vármegye egészségügyi bizottságának véleményes jelentése a Bikity községben felállítani kért főkönyvtár tárgyában.
8. Bács-Bodrogh vármegye egészségügyi bizottságának jelentése, melyben a bizottság elnök-, alelnök- és jegyzőjének megválasztását tudatja.
9. A vármegyei árvaszék előterjesztése, az ott alkalmazott két ideiglenes díjnoknak további hat óra leendő engedélyezése iránt.
10. A vármegyei árvaszék jelentése, a községi árva-pénztárak átvételének mihen állásáról.
11. Schmausz Endre vármegyei alispán urnak előterjesztése a törvényhatósági uthalózatnak megállapítása iránt.
12. Schmausz Endre vármegyei alispán úr bemutatja az előktele alatt kiküldött bizottságnak a községjegyzió nyugdíjszabályzat módosítására vonatkozó javaslatát.
13. Alispáni jelentés a főszolgabírák által 1889. évben kezelt hivatalos pénzekről vezetett napló számadások megvizsgálásáról.
14. Alispáni jelentés a főszolgabírák által 1889. évben az 1886. XXII. t. c. 105. §-a értelmében kiszabott rendbíróságokról vezetett számadások megvizsgálásáról.
15. Zenta városának szervezési szabályrendelete.
16. Rigyica és Kula községeknél a községi személyzet fizetéseiről és napidíjairól alkotott szabályrendeletei.
17. Kula községének a községi személyzet létszámáról alkotott szabályrendelete.
18. A megyei árvaszék jelentése Ó-Palánka község árvaatárának nyilvánosítása tárgyában.
19. A megyei központi árva-pénztár 1889. évi árva-letét- és tüzbiztosítási számadása.
20. Az ó-kanizsai ipariszkolai bizottság felelőbevése az ipariszkolában az oktatásra hivatott tanítók alkalmazása tárgyában Ó-Kanizsa község által 139/1889. sz. a. hozott határozata ellen.
21. Tisza-Földvár, Doroszló, Bukin, Gajdobra, Rém, Goszpodince, Krusevlya, Desztop-Szent-Iván, Titel, Mosorin, Felső-Kovil, Kovil-Szent-Iván, Alsó-Kovil és Vilovó községeknél a vagatási biztos díjazását illetőleg alkotott szabályrendeletei.
22. Mosorin, Lok, Felső-Kovil, Kovil-Szent-Iván, Szilbás, Sztanisics, Tatalháza, Kula, Torzsa, Kolluth, Filipova, Német-Palánka, Monostorszegh, Gajdobra, Bukin, Gyurgyevó, Nádaly, Goszpodince, Krusevlya és Csonoplya községeknél a marhalevelek kezelése és a kiállításal megbízottak díjazását illetőleg alkotott szabályrendeletei.
23. Rác Militics község képviselőtestületének határozata az ottani miúton teljesítendő földmunkának mikénti biztosítása iránt.
24. Temerin község képviselőtestületének határozata a Gyorgye barán keresztülvezető hidnak elbontása és ez ellen Kovács Mihály és társai ugyanottani lakosok részéről beadott felelőbevése iránt.
25. Kesselbauer Károly ó-futtaki lakos felelőbevése Ó-Futtak község képviselőtestületének az előfogatások szerződötetése tárgyában hozott határozata ellen.
26. Nikolets N. Nikola felelőbevése Szenttamás község képviselőtestületének egy földdarab bérbeadása tárgyában hozott határozata ellen.
27. Mohol község képviselőtestületének az előjárók napidíjainak átálányi összegben való megváltása tárgyában hozott határozata.
28. Tiszaföldvár község képviselőtestületének a legelő elkülönítési peres ügyben felmerülő kiadások fedezése tárgyában hozott határozata.

29. Tovarisoza község képviselőtestületének a tanító fizetése iránt hozott határozata.

30. Felső-Kovil községének Kolarov Mita részére eladott ház hely iránti határozata.

31. Felső-Kovil községének Acsanszky Damján részére eladott ház hely iránti határozata.

32. Martonos község képviselőtestületének 2 töltés őri állás rendszeresítése iránt hozott határozata.

33. Német-Palánka község képviselőtestületének a vásártérből ház helyek eladása iránt hozott határozata.

34. Rác-Militics község képviselőtestületének Brock Ewald mérnök részére megszavazott 200 frtnyi díj iránt hozott határozata.

35. Prigl-Szt-Iván község képviselőtestületének tanítói állás rendszeresítése iránt hozott határozata.

36. Kulpin község képviselőtestületének a szülész-női fizetés felemelését célzó határozata.

37. Bikity községének Bittermann Károlyval ház-vétel iránt kötött szerződése.

38. Karavukova község képviselőtestületének dr. Weber Ignác községi orvos részére megszavazott 80 frt költségek iránt hozott határozata.

39. Mohol község képviselőtestületének az irnoki javadalmasz iránt hozott határozata.

40. Goszpodince község képviselőtestületének az előfogatások fizetését felemelni célzó határozata.

41. Goszpodince község képviselőtestületének a pénztárnok fizetésének felemelésére vonatkozó határozata.

42. Sztanisics község képviselőtestületének egy hivatal-szolgái állás rendszeresítése iránt hozott határozata.

43. Baracska község képviselőtestületének 200 frt irnoki díj megszavazása iránt hozott határozata.

44. Martonos község képviselőtestületének a Vuesity-féle ház megvétele iránt hozott határozata.

45. N.-Palánka község képviselőtestületének a községi orvos fizetésének felemelése iránt hozott határozata.

46. Ó-Morovicia község képviselőtestületének több reádbeli fizetés felemelés iránt hozott határozata.

47. Cséb községének a felelős örökkel kötött szerződése.

48. Uj-Futtak községének a felelős örökkel kötött szerződése.

49. Pacsér községének a felelős örökkel kötött szerződése.

50. Keresztur községének a felelős örökkel kötött szerződése.

51. Több közigazgatási bizottsági tagnak az ülésokről való igazolatlan elmaradása.

52. Pacsér községében behajthatlaná vált 109 frt 80 kr.

53. Veprovác községében behajthatlaná vált 12 frt 60 kr.

54. Jankovác községében behajthatlaná vált 71 frt 60 kr.

55. Krusevlya községében behajthatlaná vált 41 frt 40 kr.

56. Gyurgyevó községében behajthatlaná vált 5512 frt 65 kr.

57. Goszpodince községében behajthatlaná vált 602 frt.

58. Temerin községében behajthatlaná vált 400 frt 53 krnyi közmunkaváltásdíjnak leírása hozatala.

59. Karavukova községében behajthatlaná vált 462 frt 25 kr községi, 107 frt 14 kr fogyasztási adó, 102 frt 72 kr legelődíj, 140 frt 92 kr vallási járulék és 213 frt 48 kr határordíjnak leírása tárgyában hozott községi képviselőtestületi határozat.

60. Temerin községében behajthatlaná vált 132 frt 22 kr községi, 417 frt 98 kr legelőadó, 351 frt 61 kr vallási járuléknak leírása tárgyában hozott községi képviselőtestületi határozat.

61. Pacsér község földbírtokosai által szenvedett jégkár következtében elengedett 3246 frt 50 kr földadó után eső 941 frt 27 kr községi adó leírása tárgyában hozott községi képviselőtestületi határozat.

62. Uj-Palánka községének 1885. évi; Madaras, Kulpin, Uj-Palánka, Tisza-Földvár és Tatalháza községeknél 1886. évi; Tatalháza, Zsablya, Pacsér, Uj-Verbász, Kula és Glozsán községeknél 1887. évi; Apatin, Temerin, Nemes-Militics, Pacsér, Kolluth, Uj-Verbász, Obrovác, Kupuszina, Tatalháza, Petrovoszellő községeknél 1888. évi községi számadása. — Csurogh község 1886. évi, Káty község 1888. évi képzési és nevelési alapszámadása.

63. Csonoplya és Sándor községek 1890. évi költségvetése, Almás és Titel községeknél 1890. évi, Ó-Futtak 1887. és 1888. évi pótköltségvetése.

64. Apatin 1887., 1888 és 1889., Gajdobra 1887., Gara 1888., Járek 1888., Parabuty 1889., Prigl-Szt-Iván 1888., Torzsa 1887., Uj-Szivacz 1888., Veprovác 1888. és 1889. évi árva-pénztári számadásai.

65. Csicsáky Mihály árvaszéki ülnöknek 6 heti szabadságidő engedélyezését kerő folyamodványa.

66. Pilaszánovits Mátyas vármegyei alügyveznek 3 havi szabadságidő engedélyezése iránti folyamodványa. Kelt Zomborban, 1890. évi június hó 23-án.

Schmausz Endre,

alispán.

Ujvidék, 1890. június 24-én.

A „Zasztava“ f. é. 80-ik számában: „Ravancia“ című cikkében a következőleg okoskodik: „Mult évi június hó 27-én 500 éve volt a rigómezei csatának. Nem akarjuk megújítani azt, amit mindannyian jól tudunk; nem akarunk arról beszélni, mi nekünk Rigómező és minő jelentőséggel van az mi reánk. Nagyon jól tudjuk, de még jobban érezzük...“

Ahol csak szerbek léteznek megünnepeltetett a mult évben ezen nap, úgy, ahogy lehetett. Mi is megakartuk ünnepelni az 500 éves emléket békével és méltóságjeljesen; készültünk is hozzá, amint illik. De nem engedték meg, megakadályozták a rigómezei csata emlékének megünnepelését, hogy ötszáz év után megemlékezhessünk az ott hősiessen elesett vitézekről, szentelven emlékeiknek egyetértve egy gyászisteniztetéssel. Nem engedték meg, hogy a ravanciai zárdában az egész világ szemeláttára egy napot áldozhassuk az ott pihenő Lázár fejedelem hamvainak. De azért megünnepeltük mégis mindannyian e napot, és meg fogjuk ünnepelni ezután!

